

National
Council of
Women GB

For a fair and
inclusive society

Since 1895

Mawrth 2024

Newidwyr!

Grymuso merched ifanc, un
llais ar y tro

cysylltu her newid

Mae rhifyn y mis hwn yn rhannu manylion ein hymgyrch Rhwydwaith 18-30 i godi ymwybyddiaeth o ffurf benodol ar drais rhywiol yn erbyn menywod. Dechreuwyd yr ymgyrch gan un o'n haelodau Rhwydwaith 18-30, Maisie, gyda chefnogaeth yr Aelod o'r Pwyllgor Rheoli, Gail Bishop, sef ein Is-lywydd: Materion Seneddol, ac Arweinydd ein grŵp llywio Materion Cyfoes.

Darllenwch ymlaen i ddarganfod beth sydd wedi'i gyflawni hyd yn hyn, a sut gallwch chithau hefyd gymryd rhan !

Helo! Maisie ydw i - aelod arall o NCW 18-30 oed, ac rwy'n gweithio ar ymgyrch gyda NCW sy'n ymwneud â thagu a mygu rhywiol nad yw'n angheuol.

Y syniad yw ceisio rhoi mwy o ymwybyddiaeth ar waith drwy brifysgolion, ac o ganlyniad amddiffyniad i fenywod a allai gael eu heffeithio gan y mater hwn. Hoffwn wybod a fydech chi'n hapus i gefnogi'r ymgyrch - gallai hyn olygu cyfathrebu â'ch prifysgol, helpu NCW, neu unrhyw beth arall a allai fod yn ddefnyddiol yn eich barn chi!

Os oes gennych ddiddordeb, anfonwch e-bost at ruth@ncw.org, a bydd yn ein rhoi mewn cysylltiad.

Maisie B

Mae ymgyrch Maisie yn tynnu sylw at y cynnydd mewn trais rhywiol yn erbyn myfyrwyr benywaidd ym

ByMhrifysgolion y DU, sy'n peri pryder. Mae gan Gail newyddion positif serch hynny; Adroddiadau Gail dd ffactor gwaethygu statudol newydd yn cael ei gyflwyno ar gyfer troseddwr sy'n achosi marwolaeth trwy ymddygiad rhywiol camdriniol, diraddiol neu beryglus sy'n golygu y bydd cyflawnwyr yn cael dedfrydau hirach. Mae hyn yn adeiladu ar y camau a gymerwyd yn Neddf Cam-drin Domestig 2021 i egluro'n gyfreithiol nad oes y fath beth ag 'amddiffyniad rhyw garw'. Mae'r llywodraeth wedi penodi'r academydd blaenllaw yr Athro Katrin Hohl yn Gynghorydd Annibynnol newydd i'r Adolygiad o Dreisio. Yr Athro Hohl a arweiniodd y cynllun arloesol a llwyddiannus i ailwampio'r ffordd y mae'r heddlu'n ymchwilio i dreisio - Operation Soteria."

Mae Maisie wedi anfon llythyr ar ran Rhwydwaith 18-30 at Universities UK a'r Swyddfa Myfyrwyr, yn amlinellu pryderon am y diffyg ymchwil i dagu a mygu heb fod yn angheuol. Os hoffech weld copi anfonwch e-bost at: ruth@ncwgb.org

Os ydych wedi dioddef ymosodiad rhywiol, edrychwch ar y sefydliadau hyn:

<https://mind.org.uk/information-support/guides-to-support-and-services/abuse/>

<https://revoltsexualassault.com>

<https://survivorstrust.org>

<https://rapecrisiscentre.org.uk/gethelp/support-for-children-and-young-people/>

<https://childline.org.uk>

Grŵp Llywio Merched Ifanc

Y mis hwn byddwn yn cynnal dadl ar-lein rhad ac am ddim ar dagu neu fygu nad yw'n angheuol, a'r cynnydd mewn myfyrwyr trais yn erbyn menywod ym Mhrifysgolion y DU.

Mae Maisie, aelod Rhwydwaith 18-30, yn teimlo pryder mawr am lefel y trais rhywiol ac aflonyddu a wynebwr gan fyfyrwyr benywaidd ym mhrifysgolion y DU. Aflonyddwch Mae ystadegau trosedd SYG ar gyfer Cymru a Lloegr yn dangos bod ymosodiadau rhywiol yn uwch ymhlith myfyrwyr amser llawn nag unrhyw alwedigaeth arall; ac mae menywod o bob oed yn sylweddol fwy tebygol o ddioddef ymosodiad rhywiol na dynion. Mae Maisie yn cael ei chynhyrfu'n arbennig gan yr achosion cynyddol o dagu a mygu nad ydynt yn angheuol, sydd wedi'i gysylltu ag amlygiad cynyddol plant i bornograffi. Ac eto, mae diffyg data awdurdodol a meintiol yn amlwg, sy'n golygu na ellir mynd i'r afael â'r broblem.

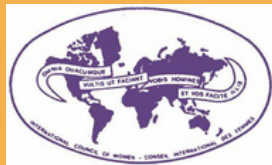

Ymunwch â'n trafodaeth agored a chyfrinachol i ychwanegu eich profiadau, rhannu eich barn, a chefnogi cynlluniau ymgyrchu Rhwydwaith 18-30 NCW, i gynnwys tagu a mygu heb wahoddiad mewn ymchwil berthnasol a llunio polisïau priodol.

Archebwch eich lle yma

<https://ncwgb.org/ncw-network-18-30-campaign-on-non-fatal-strangulation-and-suffocation/>

Cronfa Cyngor Rhyngwladol y Merched

Mae'r NCWGB yn falch iawn o fod wedi derbyn arian gan ICW i'n helpu i ymgysylltu â mwy o fenywod ifanc ym Mhrydain Fawr Mae gennym ni 12 mis i ddefnyddio'r arian ar gyfer hyrwyddo, digwyddiadau a gweithgareddau, wedi'i benderfynu gan aelodau'r Rhwydwaith a NWYC. Cynhelir cyfarfodydd grŵp llywio yn fisol ar Zoom. Nid oes angen cofrestru, defnyddiwch y ddolen ar y dudalen hon.

Oes gennych chi syniadau ar gyfer ymgyrchoedd a materion y mae angen i ni eu cefnogi?

Anfonwch eich syniadau post cyfryngau cymdeithasol i andy@crackingsocialmedia.com

Newyddion NCYW

Helo o NCW, gobeithio bod eich tymor yn mynd yn dda a gwnaethoch chi gyd fwynhau gwyliau hanner tymor.

Rydyn ni wir eisiau i'r cylchlythyr hwn gynnwys rhywfaint o gynnwys gennyh chi. Cofiwch gymryd rhan drwy anfon eich llyfr, ffilm, theatr, teledu, podlediad, Youtube, argymhellion a gallwn eu cynnwys yn ein rhifyn nesaf.

Anfonwch at Penny neu Ruth
penny.bennett@talktalk.net
ruth@ncwgb.org

Dewch i ymuno â ni

Dewch i'n digwyddiad ar-lein nesaf ar ddydd Iau 21 Mawrth am 7pm

Dadl dan arweiniad un o'n haelodau iau. Gallwch archebu lle drwy'r ddolen ar dudalen 3 o'r cylchlythyr hwn. Mae'n agored i holl fyfyrwyr ac athrawon NCYW. Eich cyfle i fod yn rhan weithredol o Gyngor Cenedlaethol y Merched a'n helpu ni i:

Newid Her Cyswllt

Gweler tudalen 3 am fanylion ymuno

**Cynhadledd Genedlaethol
NCW Ebrill 26ain 2024
Arbedwch y dyddiad!
Mwy o fanylion i ddilyn
drwy ebost wythnos
nesaf.**

Yn galw ar holl aelodau creadigol NCYW

Byddai'n anhygoel pe gallem ddod o hyd i ddwy ysgol i'n helpu i roi cyflwyniad PowerPoint neu Canva at ei gilydd am NCW a fyddai'n cael ei ddefnyddio ar gyfer ysgolion sydd eisiau gwybod mwy am ein sefydliad, Fel y gwyddoch, mae gennym hanes hir a diddorol a hoffem gael rhywbeth sy'n edrych yn fywiog ac yn ddeniadol i'ch grŵp oedran. Os oes gennyh ddiddordeb mewn helpu, cysylltwch â Penny yn

penny.bennett@talktalk.net

Beth sydd ymlaen?

Ymunwch â'n harwres chwilfrydig Jade wrth iddi dorri i ffwrdd o'i dosbarth i gael cipolwg y tu ôl i'r llenni yn Oriol Greatness nad yw ar agor eto yn yr amgueddfa leol. Ar hyd ei thaith mae hi'n synnu i gwrdd â'r merched rhyfeddod anhygoel: Frida Kahlo, Rosa Parks, Amelia Earhart, Mary Seacole, Marie Curie ac Emmeline Pankhurst i enwi dim ond rhai.

O fforwyr i artistiaid, gwyddonwyr i asiantau cudd, cewch glywed straeon rhai o famau, chwirydd a merched cryfaf hanes; pob eicon annibynnol a newidodd y byd mewn gwirionedd.

Gan gynhyrchwyr 'Six', cadwch olwg am y cynhyrchiad teithiol hwn yn eich theatr leol.

Fy meddyliau ar Ddiwrnod Rhyngwladol y Menywod 2024 gan Jasmina, aelod o NCYW

"Mae Diwrnod Rhyngwladol y Menywod yn amser i ni i gyd werthfawrogi'r aberthau a wnaed er mwyn i ni gael y breintiau sydd gennym ni heddiw a hefyd i fyfyrio ar sut y gallwn fynd i'r afael â rhagfarnau a rhwystrau sy'n dal i fodoli ledled y byd.

Yn bersonol, rwy'n arbennig o ddiolchgar am argaeledd addysg benywaidd sy'n caniatáu inni dyfu'n ddeallusol. Mae'n bosibl mai'r ffordd orau o ddangos nifer yr achosion o lwyddiannau eithriadol gan fenywod yn y maes addysg yw'r flwyddyn uchaf erioed pan enillodd y gyfran uchaf o fenywod y Wobr Nobel, megis Claudia Goldin am economeg a Katalin Kariko mewn meddygaeth. Fodd bynnag, o gwmpas y byd mae ymdrechion o hyd i gyfyngu ar addysg menywod y mae'n rhaid mynd i'r afael â hi er mwyn caniatáu i fenywod adeiladu dyfodol annibynnol.

Un o brif themâu Diwrnod Rhyngwladol y Menywod eleni yw ysbrydoli cynhwysiant, mewn ymdrech ar y cyd i sicrhau tegwch croestoriadol. Er mwyn cynnwys merched o bob hil, oedran a gallu mewn gwirionedd rhaid cofleidio a llwyfannu ym mhob maes ymdrech.

Er gwaethaf y rhagfarn gymdeithasol sy'n dal i fodoli hyd heddiw, mae cyflawniad benywaidd ac undod yn wyneb anghyfiawnder yn amlwg. Mae menywod yn arweinwyr pwerus ledled y byd, gan osod esiamp i'r genhedlaeth newydd. Rwy'n cael fy ysbrydoli'n arbennig gan weithredwyr fel Nazanin Boniadi ac Olena Zelenska, sydd ill dau yn defnyddio eu platfformau i godi llais yn erbyn atal hawliau menywod yn Iran a'r Wcrain.

Mae codi ymwybyddiaeth fyd-eang a darparu adnoddau addysgol yn allweddol i rymuso menywod a mynd i'r afael â bodolaeth nenfydau gwydr a gwahaniaethu economaidd-gymdeithasol. Mae'r NCWGB yn sefydliad sy'n dyrchafu ac yn hyrwyddo merched, nid yn unig yn darparu rhwydwaith o leisiau o'r un anian ond yn wir gymuned sy'n fy ngwneud yn falch o fod yn fenyw."

**Diolch i Jasmina am rannu ei meddyliau cyn Diwrnod Rhyngwladol y
Menywod ar Fawrth 8fed.**

**Os hoffech gyfrannu erthygl ebostiach:
ruth@ncwgb.org neu penny.bennett@talktalk.net**

Rhwydwaith 18-30

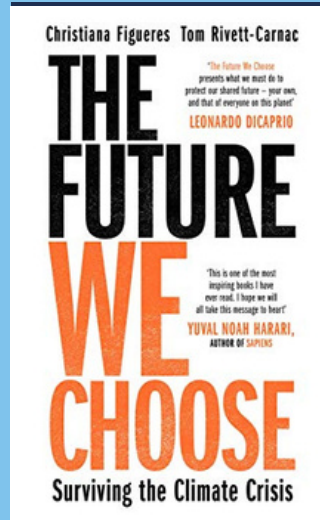
Llongyfarchiadau i holl aelodau ein grŵp. Cyhoeddi galwad am weithredu Rhwydwaith 18-30!

Rwy'n gobeithio eich bod wedi dod o hyd i amser i edrych ar y cylchlythyrau newydd hyn, lle byddwch yn gweld datblygiadau cynyddol a fydd o ddiddordeb i chi. Diolch i chi am eich amynedd yn aros gyda ni fel aelodau cyflogedig - nawr mae angen cymaint ohonoch â phosib i roi eich sylw i ymgyrch Maisie Burgess ynglŷn â thagu heb fod yn angheuol. Ychydig iawn o'ch amser fydd ei angen arno gan fod y gwaith wedi'i wneud, yn bennaf gan Maisie a Gail Bishop ac eraill, ond yr hyn sydd ei angen yn awr er mwyn i hyn ddatblygu yw cefnogaeth frys - Chi!

Edrychwch ar sgwrs Maisie nos Iau 21 Mawrth am 7pm (dolen archebu ar dudalen 3.

Rwy'n cefnogi Maisie yn llwyr ac rwy'n siŵr y gallaf ddibynnu arnoch chi hefyd!

Gwenda

awgrym llyfr

Mae llyfr ysbrydoledig a awgrymodd Gwenda beth amser yn ôl yn berthnasol iawn nawr i ddadl newid hinsawdd CNC ar 19eg Mawrth (gweler tudalen 7).

Mae yna negeseuon pwysig gan ddau awdur arbenigol (Sec Gweithredol y Cenhedloedd Unedig dros Newid Hinsawdd, Christiana Figueres, a Tom Rivett-Carnac, uwch strategydd gwleidyddol Cytundeb Paris). Fe'i cefnogir hefyd gan rai sylwebwyr adnabyddus iawn. Mae'n rhybudd, ond hefyd yn llyfr gobeithiol.

Dywedwch wrthym eich hoff lyfr: ruth@ngwgb.org

Mae Gŵyl y Gelli, fel NCW, wedi gwneud rhywfaint o ailfrandio!

Bydd Gŵyl yr haf yma cyn bo hir, 23 Mai - 2 Mehefin, gyda 500 o ddigwyddiadau i ddewis ohonynt! Enw Gŵyl y Gelli bellach yw Gŵyl Fyd-eang y Gelli. Mynychu'r digwyddiadau yn a

Mae pentref pebyll mawr ar gyrion tref lyfrau ail law Y Gelli Gandryll, a than y mynyddoedd Du, yn brofiad bythgofiadwy. Ond os na allwch ei gyrraedd eleni gallwch gael mynediad at yr hyn a oedd yn Chwaraewr y Gelli, ond sydd bellach yn Wyl y Gelli Unrhyw Bryd. Mae cynnydd bach i £20 yn eich galluogi i gael mynediad nid yn unig at y digwyddiadau ar-lein ond hefyd yr archif lawn o 10,000 o oriau o flynyddoedd diwethaf. Bargaen werth chweill!

<https://www.hayfestival.com/home>

https://www.youtube.com/watch?v=YzIpHbCA_tE

Rydym yn gwerthfawrogi barn ein haelodau iau, felly cofiwch rannu'r cylchlythyr hwn gyda'ch ffrindiau. Am £15 y flwyddyn, byddwch yn ennill pŵer pleidleisio ac adnoddau i ymuno ag ymgyrchoedd NCWGB. Gallwch fynychu digwyddiadau rhyngwladol fel ein cynrychiolydd etholedig, a dod yn gyfranogwr gweithredol mewn newid polisi i wella bywydau menywod.

DDIM YN AELOD ETO?
www.ncwgb.org/join-us

cysylltu her newid

dyddiau a digwyddiadau sydd i ddod

women's engineering society

Cyfarfu Jilly a Ruth ag aelodau WES yn ddiweddar.

Edrychwch ar eu digwyddiadau ar-lein

https://archive.wes.org.uk/digwyddiadau/digwyddiadau_gorllewinol

<https://www.internationalwomensday.com/EventSearch>

ARBED Y DYDDIAD

Mae cynlluniau ar y gweill ar gyfer Cynhadledd Wanwyn NCW ar 26 Ebrill 2024

Mae gennym restr gyffrous o aelodau panel a phrif siaradwr eithriadol. Gwylwch allan am ragor o fanylion ar <https://www.ncwgb.org>

Gall aelodau Rhwydwaith 18-30 ac NCYW wneud cais am gymorth ariannol tuag at eu costau teithio. Anfonwch e-bost at info@ncw.org i gael rhagor o wybodaeth am gymorth ariannol. Cynhelir y Gynhadledd yn Grantham yng Ngwesty, Sba a Chanolfan Golff Belton Woods.

<https://www.beltonwoods.co.uk/>

Dydd Mawrth 19 Mawrth 2024
Digwyddiad ar-lein rhad ac am ddim

Amser: 13.00 - 14.30

Arweinir gan: Ann Davison, Is-lywydd
CCC:

Materion Rhyngwladol

Yn ein Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol 2023, galwodd aelodau NCW ar y gymuned ryngwladol i gydweithredu i gryfhau cynlluniau gweithredu hinsawdd yn radical. Mae'r rhan fwyaf o bobl yn poeni am newid hinsawdd, ond maent yn teimlo'n rhwystredig ac yn besimistaidd yn ei gylch. Mae pedwar deg pump y cant o bobl ifanc yn fyd-eang, yn dweud bod eu teimladau am newid hinsawdd yn effeithio'n negyddol ar eu bywyd bob dydd a'u gweithrediad: Ac mae'r teimlad nad yw llywodraethau'n gwneud digon yn gysylltiedig â phryder hinsawdd.

Ond mae digon y gellir ei wneud. Ymunwch â ni mewn trafodaeth am gynlluniau'r DU, sut y gall y llywodraeth wella lles trwy fyd natur a chreu swyddi gwyrdd, beth mae gwledydd eraill yn ei wneud a sut gall NCW ychwanegu pwysau yn rhyngwladol.

Archebwch eich lle am ddim ar:

<https://ncwgb.org/changing-the-climate-for-climate-change/>

cysylltu her newid

Bob mis rydym yn cynnwys rhywun sy'n gysylltiedig â NCWGB. Y mis hwn mae'n dro i Ruth, ein Cyfarwyddwr Datblygu newydd

Ruth Batty

Ers pryd ydych chi wedi bod yn ymwneud â'r NCWGB?

Dechreuais weithio gyda NCWGB ym mis Medi 2023

Beth wnaeth eich ysbrydoli i ymuno?

Cefais fy nghyffroi gan angerdd a chymhelliant aelodau CCC.

Pa rolau/gwaith ydych chi'n ei wneud i NCWGB?

Fy nhasg yw gweithio gyda Phwyllgor Rheoli NCW, i helpu'r sefydliad i dyfu a datblygu; felly mae'n gryf ac yn wydn ar gyfer y dyfodol.

Beth fu eich hoff gamp hyd yn hyn?

Rydym yn gwneud llawer o waith sylfaen ar hyn o bryd. Mae llawer a llawer o gyfleoedd posibl i ni eu dilyn! Felly mae'n anodd dewis un. Rwy'n mwynhau popeth rwy'n ei wneud, ond pe bai'n rhaid i mi ei gyfyngu, rwy'n falch o helpu i sefydlu'r grwpiau llywio newydd; a dechrau'r broses o ailadeiladu cysylltiadau ag ardaloedd eraill ym Mhrydain Fawr.

Beth hoffech chi i NCWGB ei gyflawni yn y dyfodol?

Byddwn wrth fy modd pe bai NCWGB mewn sefyllfa i gefnogi prosiectau'r aelodau iau a'n gwaith materion cyfoes gyda gweithwyr ymroddedig. Byddai hyn yn golygu bod NCWGB yn cael cymorth ariannol gan y cyllidwyr grant mawr. Mae gennym hefyd aelodau'r Pwyllgor Rheoli sydd â sgiliau a gwybodaeth aruthrol, felly byddai'n wych cael rhaglen hyfforddi iddynt addysgu eraill. Yn olaf, rwy'n credu'n wirioneddol fod cryfder yn y niferoedd, felly hoffwn weld mwy o bartneriaeth a chydweithio â sefydliadau eraill, a chynnydd yn ein Haelodau Cyswllt.

RYDYM ANGEN EICH CYMORTH

Ydych chi'n ddarpar ddylunydd TG, neu a oes gennych chi ffordd gyda geiriau?

Rydym yn chwilio am aelodau NCYW a Rhwydwaith 18-30 i helpu i wneud ein gwefan yn fwy deniadol i fenywod iau. Hoffem glywed pa gynnwys yr hoffech iddo gael ei gynnwys; a sut yr hoffech i'r cynnwys gael ei arddangos? Hoffech chi weld mwy o fideos. lluniau, delweddau, dolenni? Ac a hoffech chi glywed gan aelodau presennol a chyn-aelodau a'r hyn a gyflawnwyd ganddynt? Hoffech chi gael mwy o nodweddion rhyngweithiol fel arolygon neu gwisiau? Byddai ein Grŵp Llywio Cyfryngau a Chelfyddydau wrth eu bodd yn clywed gennych. Byddwn yn trefnu cyfarfod chwyddo i glywed eich syniadau. Rhowch wybod i Ruth os hoffech chi gymryd rhan: ruth@ncwgb.org

Edrychwch ar y tudalennau cyfredol yn:

<https://ncwgb.org/network-18-30/>
<https://ncwgb.org/ncyw-under-18/>

Mae Aelodaeth Unigol o NCWGB yn agored i bob menyw, a phawb sy'n uniaethu â'r rhyw hwnnw, sy'n dymuno cefnogi a hyrwyddo nodau CCC.

www.ncwgb.org

info@ncwgb.org

ruth@ncwgb.org

01325 367375

Rhif CC: 1001005